

V zimním kabátku

Milé děti,

než jsme se nadáli, je tady prosinec, venku začaly padat sněhové vločky – první poslové zimy. My si oblékáme šály a čepice, ale co si počnou zvířátka? V zimě to nemají jednoduché, ale dokáží si poradit. Mnozí ji celou prospí a těm ostatním příroda nadělila nové kabátky. Nejsou tak barevné a zářivé jako v létě, zato jsou teplejší a na zimu mnohem praktičtější. V čem?

Zimní kabátky mnoha zvířátek jsou nenápadné – světloučké nebo šedé a ve sněhové nadílce se snadno ztratí. Tohle maskování zvířátkům pomáhá, stávají se nenápadnými a někdy skoro neviditelnými. Své by o tom mohl vyprávět hranostaj. Až na černou špičku ocásku je jeho srst v zimě celá bílá. Ale není to jen kožíšek, zvířátkům pomáhají přežít zimu také tukové zásoby, které si v létě a na podzim pracně vytvořila.

1. ÚKOL: Vyber zvířátka, o kterých je řeč v básničce.

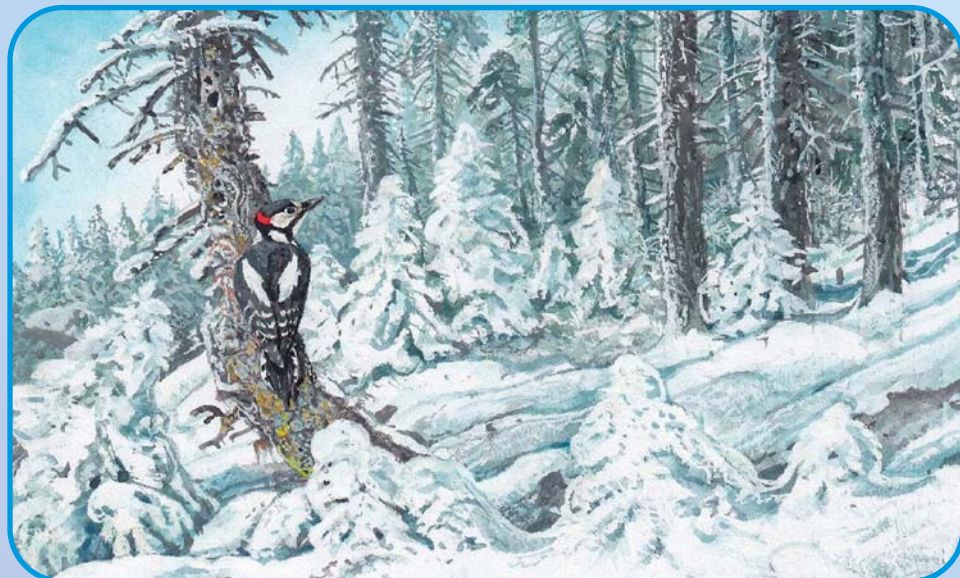
Zimní les

Přišla zima za vrátka,
sníh posypal zvířátka.
Myšku, lišku studí nos,
bosky skáče strýček kos.
Do Afriky dlouhá cesta,
stačila by teplá vesta.
Kuna, vydra, hranostaj,
těší se na bílý kraj.
Mají teplé kabátky,
už se těší na svátky.
Zrovna teď se řádně postí,
o Vánocích přijdou hosti.
Jenom ježek zas a zas,
prospí i nadílky čas.

2. ÚKOL: Víš, jak se jmenuje živočich na obrázku zimní krajiny?

Jaká další zvířátka můžeš potkat v šumavském lese v zimě?

Lasice hranostaj

Ahoj děti, možná, že mě neznáte, ale určitě jste viděly alespoň část mého kožíšku třeba v pohádce. Žádný král by se beze mne a mých kamarádů neobešel. Že se malinko vytahuji? Však tu mou pýchu mnozí kamarádi zaplatili životem. Ale už vás nebudu napínat. Jmenuji se hranostaj a jsem lasicovitá šelma. Do naší velké rodiny lasicovitých patří také lasice kolčavy, kuny, jezevci, vydry, norci i tchoři. Ale já jsem jedinečný už pro svůj kožíšek. Každou zimu mi naroste nový, hustý a bílý, jen špičku ocásku mám stále černou. A právě z hranostajích kůží se dříve šily pláště pro krále a královny. Říkalo se jim hermelíny, ale s těmi sýry mají společné opravdu jen jméno. Možná se ptáte, proč celou zimu raději neprospím stejně jako netopýr nebo ježek, když v sázce je moje zdravá kůže. To je dobrá otázka, jenže já mám pořád hlad, a tak musím lovit i v zimě. No vážně, moje malé tělíčko váží jen 150 až 350 g, ale denně musím sníst čtvrtinu své váhy. Že už je to moc složité? Nevadí. Tak já vám to vysvětlím na příkladu. Představte si, že bych vážil 100 kilo, potom bych musel každý den spořádat 20 až 30 kilogramů potravy! A co vlastně jím? Lovím hraboše, myšice, žáby, ještěrky, slimáky, hmyz, sem tam si pochutnám i na sladkých lesních plodech. Nebudu vám lhát, vajíčka a ptáčky mám taky moc rád. A jak to všechno ulovím? No, já se vlastně nezastavím. Běhám v lesích, v polích, na loukách, v sadech i u vody. Nikde nemám stání, prozkoumám každou píď, ani hraboší nory nebo kmeny stromů pro mě nejsou překážkou. Prostě, bez práce nejsou koláče a u nás hranostajů to platí dvojnásob. O tom by mohla vyprávět své moje maminka. Skoro rok nás měla se sourozenci schované v břišku. Na podzim a v zimě jsme tam, pravda, moc nerostli, ale dohnali jsme to na jaře. Narodili jsme se zrovna, když bylo v přírodě nejvíc potravy. U nás doma tomu říkáme „utajená březost“. I tak to byla dost fuška uživit nás, protože se nás narodilo hned sedm. Sice jsme první dva měsíce baštili hlavně mateřské mléko, ale už po třiceti dnech jsme k tomu přikusovali maso, co nám maminka ulovila.

Tak a teď už o mně víte všechno, rád bych si tu s vámi povídal, ale dostal jsem hrozitánský hlad, tak zase někdy příště, kamarádi.

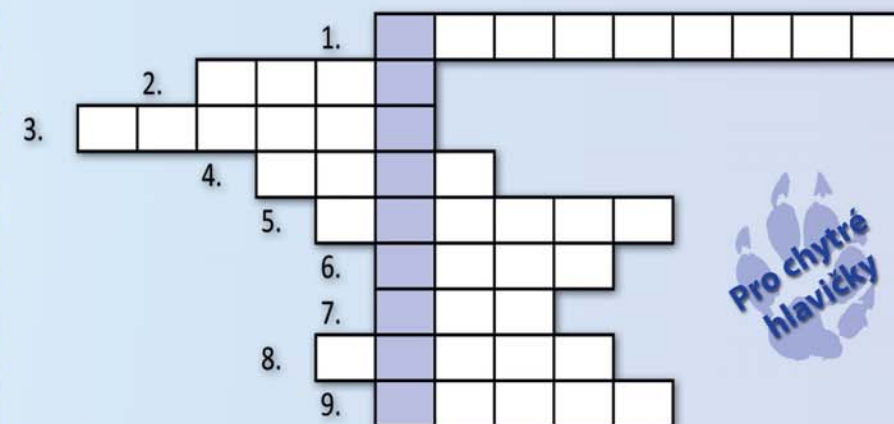
3. ÚKOL: Odpověz správně na otázky a získej hranostaj jedničku s hvězdičkou 3x podtrženou.

- 1) Jak se říká kožíšku ušitému z hranostajích kůží?
- 2) Vyjmenujte druhy, které patří do čeledi lasicovitých.
- 3) Jakou barvu má špička hranostajího ocásku?
- 4) Vysvětli pojem „utajená březost“.
- 5) Jakou potravou se hranostaj živí?

4. ÚKOL: Doplňovačka.

Odpověz na otázky a vylušti tajenku.

TAJENKA:

- 1) Zimní spánek cizím slovem
- 2) Největší evropský hlodavec
- 3) Obojživelník s jedovatou kůží
- 4) Lasicovitá šelma
- 5) Opadavý jehličnan
- 6) Vrstva sněhových vloček
- 7) Jedovatá dřevina
- 8) Šplhavec s černým perím a červenou hlavou
- 9) Hmyzožravec, který prospí zimu

5. ÚKOL: Není šelma jako šelma.

Znáš jména zvířat na obrázcích? Víš, do jakých čeledí patří? Umíš je přiřadit?

Lasice hranostaj

Mustela erminea

Hermelin

Stoat

Foto: Ivan Dudáček

